

РЕШЕНИЕ

№ 1589

гр. София, 05.03.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав**, в публично заседание на 19.02.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **9032** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Образувано е по иск с правно основание чл.1 от ЗОДОВ, подаден от С. М. Х., ЕГН [ЕГН], от [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР) за заплащане на обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди в размер на 5000 лева, причинени от незаконосъобразно действие на длъжностни лица на ответника – незаконосъобразно задържане на 11.04.2013г. и последвалото го оправдателно решение по съставен акт за констатиране на дребно хулиганство от 12.04.2013г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 11.04.2013г. до окончателното изплащане на задължението. С молба от 20.05.2019г. по адм.д. № 3968/2019г. по описа на АССГ, ищецът уточнява, че с исковата молба претендира вреди единствено от незаконосъобразен акт за констатиране на дребно хулиганство на инспектор при 01 РУ – СДВР от 12.04.2013г., по който е образувано НАХД№ 6512/2013г. на СГС – НО- 16 състав и по което е признат за невинен. В този смисъл е и определение № 64/02.08.2019г., постановено по адм.д. № 38/2019г. на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС.

Ищецът твърди, че това, че е бил незаконно задържан и срещу него е бил внесен акт за констатиране на дребно хулиганство и е било образувано наказателно производство по реда на Указа за борба с дребното хулиганство (УБДХ) се е отразило отрицателно върху психическото му състояние и социалния му живот. В продължение на повече от

шест месеца се чувствал изключително депресиран. В социалната му среда достигнал този факт, което му причинило психическа травма, и досега е в постоянен дискомфорт, преживял е и продължава да преживява психически болки и страдания. Ангажира доказателства и моли съда да уважи иска като основателен и доказан. Заявена е и претенция за заплащане на адвокатско възнаграждение по реда на чл.38, ал.1 от Закона за адвокатурата.

Ответникът по иска, СДВР, чрез процесуалния си представител, в писмен отговор на исковата молба и в съдебно заседание, излага становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на прокуратурата счита, че исковата претенция е неоснователна и недоказана.

Съдът намира, че предявеният иск е допустим, тъй като е предявен при наличие на положителни процесуалноправни предпоставки и липса на отрицателни такива.

Предметът на делото се определя от правното твърдение на ищеца, заявено с петитума на иска. В случая той е посочил в исковата си молба, че претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно издадена заповед за задържане на лице от 11.04.2013г. и от незаконосъобразния акт за констатиране на дребно хулиганство на инспектор при 01 РУ СДВР от 12.04.2013г. С молба от 20.05.2019г. по адм.д. № 3968/2019г. по описа на АССГ, ищецът уточнява, че с исковата молба претендира вреди единствено от незаконосъобразен акт за констатиране на дребно хулиганство на инспектор при 01 РУ – СДВР от 12.04.2013г., по който е образувано НАХД№ 6512/2013г. на СГС – НО- 16 състав и по което е признат за невинен, а заповедта за задържане на лице не е обжалвана.

От събраните доказателства се установява, че на 11.04.2013г. вечерта при излизане от заведение ищецът установил, че е взел чужда чанта, за което сигнализирайл на тел.112. При пристигане на полицейските органи поискал да се състави протокол за доброволно предаване, в който да се опише съдържанието на чантата. Възникнал спор между ищеца и служителите на МВР. Той бил задържан и отведен в 01 РУ – СДВР, където му била издадена заповед за задържане на лице рег. № 816 от 11.04.2013г., на осн. чл.63, ал.1 от ЗМВР (отм). Съставен бил протокол за личен обиск на лице от същата дата, който ищецът отказал да подпише. Стоял прав, закачен за белезниците, сред задържани буйстващи футболни фенове до 4:00 часа на 12.04.2013г. Към 04:30ч. бил откаран в изтрезвителното и към 7:30 отново е върнат в управлението. Бил е задържан на видно място в полицейското управление и служителите, които идвали на работа на 12.04.2013г. сутринта, го виждали и се учудвали, защото го познавали от работата му като адвокат по наказателни дела. В резултат на задържането е бил възпрепятстван да се яви по две дела в СГС, за които чрез служител на РУ уведомил колега.

Съставен бил и акт за констатиране на дребно хулиганство, на осн. чл.2 от УБДХ, за това, че при поискване на лични документи от полицейските служители С. Х. отказал да се легитимира, като нерекъл полицаите: „някакви полицайчета“, обяснил им, че е адвокат и утре ще бъдат уволнени, а след като бил качен в служебния автомобил, употребил непристойни думи. По акта е образувано НАХД№ 6512/2013г. на СГС – НО- 16 състав. Към обяд Х. бил закаран в СРС с белезници, където служители на съда, магистрати и колеги го видели с белезниците.

С решение с протокол от 12.04.2013г. по НАХД№ 6512/2013г., НО,16-и състав, СРС,

съдът признава С. М. Х. за невиновен и го оправдава.

Видно от отбелязването в заповед за задържане на лице рег. № 816 от 11.04.2013г., ищецът е освободен в 14:15 часа на 12.04.2013г.

След освобождаването, ищецът е посетил специалист съдебен лекар, който при прегледа установил повърхностни охлузвания по китките на двете ръце, които се дължат на действието на твърди тъпи предмети и е възможно да бъдат получени по време и начин, както съобщава Х..

В съдебно заседание по искане на ищеца са разпитани двама свидетели.

От показанията на свидетеля И. В. А., колега на ищеца, който го е защитавал по НАХД№ 6512/2013г. на СРС и с когото работят заедно, се установява, че на 12.04.2013г. адв. С. И. е отишъл да отложи делата в СГС на Х.. Свидетелят видял няколко колеги, разследващи полицаи и ги разпитал къде може да намери Х.. Те започнали да го разпитват какво е станало, казали че са го видели сутринта задържан „на трамвая“ в ОПУ. С Х. се срещнали в Районния съд преди обяд. Видял го на служебния вход на стария районен съд. Бил с белезници. След като се качили пред залата, му свалили белезниците. Това било по време на обедната почивка, когато голяма част от служителите пушат, а почти всички съдии, прокурори, адвокати минават през служебния вход. Х. бил шокиран, отвратен. По време на задържането в полицейското управление викали бърза помощ, защото вдигнал високо кръвно, но е отказал да му бият инжекция, за да не заспи от инжекцията на „трамвая“. Чудели са се какво да го правят и са го изпратили в изтрезвителното. Ищецът му споделил, че се е чувствал като последния боклук. След инцидента, макар и оправдан, се оттеглил от работата, защото когато е ходил на работа на всяка крачка са го разпитвали какво е станало, питали са го „белезници ли вече ти слагаме“, някакви подобни подхвърляния, на които се е налагало да обяснява. Наложило се да дава дела на колеги, за да не се явява в съда. След това изведнъж се оттеглил, изолирал се, не си вдигал телефона. Бил отвратен от поведението на служителите на МВР, както и от самата случка. Голяма част от колегите са се държали с него все едно е престъпник и постоянно следвало да обяснява, че това е инцидент и той е бил оправдан. Започнал да се възстановява към края на годината, но с големи уговорки.

Свидетелят Б. И. Х., колега на ищеца, заявява, че през пролетта на 2013 г пред бившата сграда на СРС видял ищеца да го водят в съда с белезници, някъде в обедните часове между 12 и 13 часа. По това време имало много служители, прокурори, адвокати, деловодители, секретарки, които излизали на служебния вход. Това направило впечатление и на всички, тъй като го познавали от делата. След този инцидент Х. за пръв път му отказал да го замести по дело, като му казал, че по това време е на вилата в Е.. Близко година той не се е явявал по дела в СРС и СГС.

При така установените факти, съдът прави следните правни изводи: Според чл. 203, ал. 1 АПК, гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт; причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия

вредоносен резултат. При липса на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

Основен критерий за определянето на една дейност като административна е дали тя е свързана с властнически правомощия. При всички случаи тя е дейност, която се осъществява в изпълнение на закона, но от административни и държавни органи, както и от длъжностни лица.

Един акт, респ. действие или бездействие, е незаконен, когато противоречи на закона или на друг нормативен акт или когато не е предвиден в него, т. е. при липса на законово основание. В тежест на ищеца в исковото производство е да докаже твърденията си за наличие на незаконосъобразно действие или бездействие на служителите на ответника, което да е в причинна връзка с твърдените и реално претърпени имуществени вреди.

В конкретния случай, сочените предпоставки не са налице.

По делото няма спор, че по отношение на ищеца е съставен акт за констатиране на дребно хулиганство. Въз основа на акта е проведено съдебно производство по чл. 4 от УБДХ, като Х. е оправдан.

Издадена е и заповед за задържането му рег. № 816 от 11.04.2013г., на осн. чл.63, ал.1 от ЗМВР (отм.), която не е обжалвана.

В случая, претендираното обезщетение е от вреди единствено от незаконосъобразния акт за констатиране на дребно хулиганство, както е уточнено в молбата на ищеца от 25.05.2019г. по адм.д. № 3968/2019г., тъй като заповедта за задържане не е оспорвана и отменена по съответния ред.

Както е прието в определение № 64/02.08.2019г., постановено по адм.д. № 38/2019г. на смесен петчленен състав на ВКС и ВАС, съставеният акт за констатиране на дребно хулиганство от 12.04.2013 г. по УБДХ, по който Х. е бил оправдан със съдебен акт на Районния съд е издаден, за да бъде наложено административно наказание. При налагане на административно наказание, вкл. задържане до 15 денонощия в структурно звено на Министерството на вътрешните работи, районният съд действа като съдебна администрация, а не като правораздавателен орган. В случая с оправдаването на лицето от Районния съд е прието, че издаденият акт за дребно хулиганство е незаконосъобразен, поради което СДВР следва да отговори за вреди причинени от незаконосъобразен акт при или по повод изпълнение на административна дейност, на основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. Следователно, налице е първата предпоставка за ангажиране на отговорността на СДВР - незаконосъобразен акт на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменен по съответния ред.

Съдът счита, че в производството се доказва и наличието на претърпени от ищеца неимуществени вреди. От показанията на разпитаните свидетели, които съдът кредитира като съответстващи с останалите доказателства по делото, логични и непротиворечиви, се установява, че след инцидента и образуването му производството по УБДХ, ищецът С. Х. е бил депресиран, оттеглил се е от активен живот. Предвид общественото му положение и обстоятелството, че случаят е станал достояние на неговите колеги, това се е отразило на работата му и е засегнало доброто му име. Неимуществените вреди са свързани с неговата самооценка и начина, по който е възприеман от околните, преди и след 12.04.2013г. Макар и да не се претендират имуществени вреди, следва да бъде съобразено и упражняваната от него

професионална дейност, от която се е оттеглил за известен период от време. Въз основа на доказателствата по делото, в това число и свидетелските показания, съдът приема за доказано, че ищецът действително е претърпял неимуществени вреди.

Недоказана остава причинно-следствената връзка между претърпените от ищеца неимуществени вреди и незаконното му обвинение в извършване на дребно хулиганство.

В случая е установено, че е съставена заповед за задържане на лице рег. № 816 от 11.04.2013г. Ищецът е освободен в 14:15 часа на 12.04.2013г., след края на проведеното открито съдебно заседание по нахд № 6512/2013г. по описа на СРС-НО. Като фактическо основание за издаване на заповедта е посочено „установяване и хулиганство“. В заповедта е посочено, че на осн. чл.63, ал.4 ЗМВР (отм.), задържаното лице има право да обжалва законността на задържането. Не се спори, че тази заповед не е обжалвана и съответно не е отменена като незаконосъобразна по съответния ред. В тази връзка съдът счита, че ищецът не доказва, че претърпените от него неимуществени вреди са пряка и непосредствена последица от незаконното му обвинение в извършване на дребно хулиганство, а не от заповедта за задържане, която е отделен административен акт.

Фактическите действия по задържането на лицето се основават именно на тази заповед – юридически акт и не би могло да се претендира присъждане на обезщетение за вреди от незаконосъобразни фактически действия по задържането, след като тези действия се основават на стабилен, необжалван влязъл в сила административен акт. Следователно те не са незаконосъобразни. Незаконосъобразност на действия по задържане на лице, на осн. чл.3, ал.2, вр.с чл.1, б.“а“ на УБДХ, би могла да се установи в настоящето производство по ЗОДОВ, на осн. чл. 204, ал.4 АПК, в случай, че не бе издадена писмена заповед за задържане на осн. чл.63, ал.1 ЗМВР (отм). В случая такава заповед е издадена и тя опосредява връзката между причинените на ищеца неимуществени вреди и незаконосъобразното му обвинение по УБДХ. Въпросът за законосъобразността на тази заповед не следва да се разглежда в настоящето производство, доколкото същата не е обжалвана в срока и по реда на АПК и е влязла в сила.

Съдът намира, че физическите страдания, охлузванията по китките, високото кръвно и неудобството колеги да виждат ищеца задържан са пряка и непосредствена последица от изпълнението на заповедта за задържане, а не от незаконосъобразното му обвинение по УБДХ.

С оглед изложеното, съдът намира предявения иск за неоснователен.

Неоснователен е и акцесорният иск за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 11.04.2013г. - датата на задържането - до окончателното изплащане на главницата.

При този изход на спора и с оглед своевременно заявената претенция, следва да бъде уважено искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, LXV състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ иска на С. М. Х., ЕГН [ЕГН], от [населено място], срещу Столична дирекция на вътрешните работи за заплащане на обезщетение за претърпени

неимуществени вреди в размер на 5000 лева, причинени от незаконосъобразно действие на длъжностни лица на ответника – незаконосъобразно задържане на 11.04.2013г. и последвалото го оправдателно решение по съставен акт за констатиране на дребно хулиганство от 12.04.2013г., ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 11.04.2013г. до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА С. М. Х., ЕГН [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултко възнаграждение в размер на 100 (сто) лв.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: